

Komu zaliczkę, komu?

Magdalena

Mazur

Dyrektor Pionu
Doradztwa
Gospodarczego
w firmie
doradczej
Maculewicz
Consulting

Podczas realizacji każdego projektu, który otrzymał dofinansowanie pojawia się pytanie, jak przejściowo – do momentu otrzymania refundacji, sfinansować tę część wydatków projektu, na którą beneficjent otrzymał dotację.

W przypadku dysponowania wystarczającą kwotą środków własnych problem ten nie jest tak istotny.

Gdy jednak jednostka samorządu terytorialnego lub przedsiębiorca nie posiadają wystarczających środków własnych na sfinansowanie całego przedsięwzięcia, mogą sięgnąć po kredyt lub starać się wykorzystać możliwości jakie niedawno zostały stworzone – wnioskować o zaliczki na realizację projektu.

Zaliczki w ramach regionalnych programów operacyjnych pojawiły się stosunkowo niedawno. Tak jak w przypadku innych instrumentów, również w przypadku zaliczek mamy do czynienia z różnymi zasadami ich przyznawania w poszczególnych województwach. Różnice pomiędzy regionami dotyczą możliwości ubiegania się o zaliczki, ich wysokości oraz sposobów wnioskowania i rozliczania. Poniżej zamieściliśmy wytyczne dotyczące zaliczek w wybranych województwach, w podziale na regulacje odnoszące się do przedsiębiorstw i JST.

Zaliczki dla przedsiębiorstw

W województwie mazowieckim beneficjenci mogą w postaci zaliczki otrzymać nawet 95 proc. wartość dofinansowania. Wniosek o płatność zaliczkową na realizację bieżącego zadania lub jego etapu można składać nie częściej niż raz na miesiąc, z zastrzeżeniem, że ostatni w danym roku wniosek o płatność zaliczkową należy

złożyć nie później niż do 30 listopada. Po zweryfikowaniu i akceptacji wniosku przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych wypłacana jest zaliczka. W ciągu 10 dni roboczych od zasilenia rachunku beneficjenta, jest on zobowiązany do wydatkowania otrzymanych środków, zaksięgowania wydatków w wewnętrznym systemie księgowym oraz przedstawienia wniosku o refundację, na podstawie którego rozliczana jest zaliczka. Otrzymanie kolejnej transzy zaliczki uwarunkowane jest rozliczeniem poprzedniej zaliczki w 100 proc.

Województwo zachodniopomorskie także zdecydowało się na wypłaty zaliczek dla przedsiębiorców. Przyjęto tam jednak nieco inne zasady niż

w mazowieckim. Przedsiębiorcy mogą w formie zaliczki pozyskać maksymalnie 70 proc. całego dofinansowania. Dopuszcza się wypłatę zaliczki w jednej lub kilku transzach. Wysokość jednej transzy nie może być większa niż 35 proc. wysokości dofinansowania. W przypadku gdy wartość całego dofinansowania jest niższa niż 200 tys. zł pierwsza transza dofinansowania w formie zaliczki może stanowić do 70 proc. całego dofinansowania. Pierwsza transza dofinansowania w formie zaliczki może zostać przekazana beneficjentowi na podstawie poprawnego wniosku o płatność, natomiast następne transze przekazywane będą na podstawie poprawnego wniosku o płatność, stanowiącego

rozliczenie dotychczas otrzymanych transz zaliczki. Przekazywanie drugiej i kolejnych transz dofinansowania w formie zaliczki jest uzależnione od rozliczenia uprzednio uzyskanych płatności zaliczkowych, w wysokości co najmniej 70 proc. ich wartości. W województwie kujawsko-pomorskim maksymalna wartość zaliczek w ramach projektu wynosi do 80 proc. dofinansowania. Przekazanie pozostałej części dofinansowania ma charakter refundacji części wydatków kwalifikowanych faktycznie poniesionych i w całości zapłaconych przez beneficjenta. Ubiegając się o zaliczkę beneficjent powinien posiadać wystawione, ale jeszcze niezapłacone faktury związane z realizacją projektu. Faktury te powinny mieć odroczony termin płatności. Beneficjent składa wniosek o płatność w formie zaliczki nie później niż na 20 dni przed terminem płatności wspomnianych faktur. Wniosek ten jest weryfikowany i po jego akceptacji przez Instytucję Zarządzającą, w terminie do 20 dni od złożenia poprawnego wniosku, następuje wypłata zaliczki. W terminie 30 dni od dnia otrzymania zaliczki, beneficjent zobowiązany jest do rozliczenia otrzymanych środków, poprzez złożenie wniosku o płatność wraz z niezbędnymi załącznikami.

Nie we wszystkich województwach przedsiębiorcy mogą ubiegać się o zaliczki. W województwie małopolskim zaliczek nie ma i zgodnie z informacjami uzyskanymi w Małopolskim Centrum Przedsiębiorczości ich wprowadzenie nie jest w najbliższym czasie planowane. Zarząd województwa podkarpackiego przyjął jako załącznik do uchwały nr 163/3010/09 dokument „Zasady udzielania zaliczek w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 (RPO WP)”. Zgodnie z tym dokumentem zaliczka, nawet do 100 proc. wartości dofinansowania, może być przyznana m.in. beneficjentom działania 1.1 schemat A „Wspar-

cie kapitałowe funduszy”. Niestety w umowach o dofinansowanie jednostka wdrażająca nie wprowadza odpowiedniego zapisu, przez co rozliczenia prowadzone są wyłącznie poprzez refundację poniesionych wydatków.

Zaliczki dla samorządów terytorialnych

W województwie podkarpackim samorządy mogą ubiegać się o zaliczki na realizację projektu. Wysokość zaliczek nie może przekroczyć 60 proc. kwoty dofinansowania. Pozostała kwota dofinansowania stanowi refundację części wydatków kwalifikowanych poniesionych wcześniej przez beneficjenta. Pierwsza transza w formie zaliczki (maksymalnie 30 proc. kwoty dofinansowania) przekazywana jest w terminie do 30 dni roboczych od dnia złożenia poprawnego wniosku o płatność zaliczkową. Wypłata kolejnej transzy zaliczki, uzależniona jest od rozliczenia przez beneficjenta co najmniej 80 proc. łącznej wartości przekazanych wcześniej transz. Rozliczenie transzy polega na wykazaniu przez beneficjenta we wnioskach o płatność wydatków kwalifikowanych oraz poświadczenia tych wydatków przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia wniosku rozliczającego ostatnią transzę przekazanej w danym roku budżetowym zaliczki do 30 listopada roku, w którym została ona wypłacona. W sytuacji wystąpienia opóźnień w realizacji projektu beneficjent zobowiązany jest na żądanie IZ zwrócić bezzwłocznie otrzymaną zaliczkę. W przypadku, gdy beneficjent nie wykorzysta w danym roku budżetowym całości przekazanych środków zaliczki, zobowiązany jest do zwrotu niewykorzystanych środków na rachunek bankowy wskazany przez Instytucję Zarządzającą, w terminie do

31 grudnia roku, w którym zaliczka została wypłacona.

W województwie małopolskim jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych mogą ubiegać się o zaliczki na realizację projektu. Środki wypłacane są w transzach. Pierwsza transza w formie zaliczki nie może przekroczyć 30 proc. dofinansowania pochodzącego ze środków dotacji rozwojowej. Wypłata drugiej i kolejnych transzy w formie zaliczki jest uzależniona od rozliczenia co najmniej 80 proc. ostatniej otrzymanej transzy zaliczki. Łącznie w ramach zaliczek może zostać wypłacona kwota nie przekraczająca 60 proc. dofinansowania pochodzącego ze środków dotacji rozwojowej. Wypłata kolejnych transz dofinansowania, obejmujących kwotę przekraczającą 60 proc. dofinansowania pochodzącego ze środków dotacji rozwojowej, jest dokonywana w formie refundacji poniesionych przez beneficjenta wydatków kwalifikowanych na realizację projektu i jest uzależniona od rozliczenia pełnej kwoty otrzymanych zaliczek.

W województwie zachodniopomorskim regulacje są jednakowe dla samorządów terytorialnych i dla przedsiębiorców. W formie zaliczki można pozyskać maksymalnie 70 proc. całego dofinansowania. Dopuszcza się wypłatę zaliczki w jednej lub kilku transzach. Wysokość jednej transzy nie może być większa niż 35 proc. wysokości dofinansowania. W przypadku gdy wartość całego dofinansowania jest niższa niż 200 tys. zł, pierwsza transza dofinansowania w formie zaliczki może stanowić do 70 proc. całego dofinansowania. Pierwsza transza dofinansowania w formie zaliczki może zostać przekazana beneficjentowi na podstawie poprawnego wniosku o płatność, natomiast następne transze przekazywane będą na podstawie poprawnego wniosku o płatność, stanowiącego rozliczenie dotychczas otrzymanych >

> transz zaliczki. Przekazywanie drugiej i kolejnych transz dofinansowania w formie zaliczki jest uzależnione od rozliczenia uprzednio uzyskanych płatności zaliczkowych w wysokości co najmniej 70 proc. ich wartości.

W województwie śląskim wartość udzielonego dofinansowania w formie zaliczki w danym okresie rozliczeniowym nie może przekroczyć 70 proc. wartości całkowitego planowanego dofinansowania w tym okresie. Jako okres rozliczeniowy dla dofinansowania projektów w formie zaliczki przyjmuje się okres od 1 stycznia do 30 listopada roku, w którym została ona wypłacona. Dofinansowanie w formie zaliczki wypłacane jest na

i wkładu własnego oraz dokonaniu ewentualnego zwrotu środków niewykorzystanych na rachunek płatnika. Powyższy przegląd zawiera ogólne informacje dotyczące możliwości i sposobu korzystania z zaliczek. Każdy podmiot, który otrzymał pozytywną decyzję o przyznaniu wsparcia podpisuje umowę z jednostką wdrażającą, która zawiera szczegółowe regulacje w tym zakresie.

Nie ma róży bez kolców

Zaliczki są bardzo pożytecznym instrumentem dla beneficjenta: pozwalają na sfinansowanie części wydatków projektu bez konieczności zadłużania się. Środki pozyskane w ten

projektów wyłącznie w oparciu o zaliczki – w części na którą pozyskała dotację, bardzo często borykają się z brakiem płynności finansowej. Przyczyną takiej sytuacji jest konieczność pozytywnej oceny wniosku o płatność, w którym beneficjent rozlicza pobrane kwoty zaliczki. Przed zaakceptowaniem takiego wniosku, wnioskodawca nie może otrzymać kolejnej transzy środków. Procedura oceny poprawnego wniosku o płatność trwa – w zależności od jednostki – około miesiąca. W większości wypadków wnioski składane przez beneficjentów nie są poprawne i wymagają poprawy, czasami kilkukrotnej, co znacznie wydłuża

Zaliczki to dobry sposób finansowania projektów unijnych, ale strasznie biurokratyzowany.

podstawie złożonych i zatwierdzonych przez Instytucję Zarządzającą wniosków o płatność zaliczkową, które wpłynęły do 31 sierpnia danego roku. Przekazanie drugiej i kolejnej transzy dofinansowania w formie zaliczki następuje na podstawie wniosku o płatność pośrednią, zawierającego rozliczenie środków przekazanych w ramach odpowiednio pierwszej lub następnej transzy zaliczki, z zachowaniem warunku rozliczenia przynajmniej 70 proc. łącznej wartości środków przekazanych w ramach wcześniejszych płatności zaliczkowych. Środki przekazane w formie zaliczki muszą zostać rozliczone przez beneficjenta do 3 miesięcy od dnia wypłacenia środków z zaliczki, nie później jednak niż do 30 listopada roku, w którym zaliczka została przekazana beneficjentowi. Rozliczenie zaliczki polega na przedstawieniu przez beneficjenta we wniosku o płatność pośrednią wydatków kwalifikowanych, w wysokości odpowiadającej sumie wartości przekazanego w formie zaliczki dofinansowania

sposób są nieoprocentowane, ich przyznanie nie jest związane z procedurą oceny zdolności kredytowej. Występuje jednak wiele ograniczeń, co do wysokości pozyskanych w ten sposób środków, jak i procedur ich rozliczenia. Korzystający z zaliczek beneficjent musi liczyć się z tym, że wprowadzi to dodatkowe ograniczenia, do już mocno nieelastycznej procedury realizacji projektów. Podmioty, które decydują się na realizację

okres na uzyskanie kolejnej transzy środków.

Beneficjent musi więc zdecydować, czy pozyskać środki na realizację projektu z kredytu bankowego, czy realizować projekt korzystając z możliwości uzyskania zaliczek.

W pierwszym przypadku wygoda i względna elastyczność jaką daje kredyt bankowy okupiona jest koniecznością opracowania wniosku o kredyt – a po ewentualnym przyznaniu kredytu przez bank – poniesienia kosztów obsługi zadłużenia. W drugim przypadku, otrzymanie od instytucji zarządzającej nieoprocentowanej zaliczki wymaga przejścia skomplikowanej i długotrwałej procedury związanej z wnioskami o wypłacenie zaliczek i ich rozliczeniem. Ponadto beneficjent nie jest w stanie dokładnie określić momentu, kiedy środki z zaliczki otrzyma do dyspozycji, co może zaburzyć harmonogram jego rozliczeń z wykonawcami projektu.